

507-2005

Boekmanstichting-Bibliot
Herengracht 415
1017 BP Amsterdam
Tel: 6243739

jaarverslag 2005

stichting beeldende
amateur kunst

SBA

Boekmanstichting-Bibliotheek
Herengracht 415
1017 BP Amsterdam
Tel.: 6243739

JAARVERSLAGGEVING 2005

STICHTING BEELDENDE AMATEURKUNST

Utrecht, april 2006

ACTIVITEITENVERSLAG	
Missie en doelstellingen	1
Aanpak	
Infrastructuur	
Netwerken	
De consulent	
Website en publicaties	
Activiteiten naar invalshoek	5
Innovatie en ontwikkeling	
Deskundigheidsbevordering	
Maatschappelijke inbedding	
Cultureel erfgoed en onderzoek	
BESTUURSVERSLAG	14
Bestuur	
Medewerkerkers	
Bureau	
Financiën	
JAARREKENING 2005	
Jaarcijfers	17
Balans per 31 december 2005	
Rekening van baten en lasten over 2005	
Kasstroomoverzicht	
Grondslagen van de financiële verslaggeving	
Toelichting op de balans per 31 december 2005	
Toelichting op de rekening van baten en lasten over 2005	
Overige gegevens	35
Accountantsverklaring	
Gebeurtenissen na balansdatum	
Resultaatbestemming	
Overige bijlagen	41
Bijlage 1. Overzicht materiële vaste activa	

ACTIVITEITENVERSLAG

Missie SBA

Als landelijk kenniscentrum en ondersteuningsinstituut voor beeldende, audiovisuele en digitale amateurkunst draagt de Stichting Beeldende Amateurkunst (SBA) er aan bij dat iedereen die zich hierin wil bekwamen daartoe optimaal de mogelijkheid heeft.

Om dit te realiseren stelt de SBA zich de volgende taken:

- het promoten van beeldende amateurkunst;
- het signaleren, stimuleren en verspreiden van nieuwe ontwikkelingen, niet alleen vakinhoudelijk maar ook in relatie tot de samenleving;
- het initiëren en ondersteunen van kadercursussen voor vrijwilligers;
- het tot stand brengen en uitbouwen van een efficiënte en vruchtbare infrastructuur;
- het entameren van beleidsrelevant onderzoek;
- het geven van informatie en advies;
- het zoeken naar mogelijkheden om amateur kunstuitingen als cultureel erfgoed te bewaren.

I. AANPAK

De SBA is een netwerkorganisatie, gericht op het tot stand brengen van infrastructuur, waarbij de consultants hun voeding direct uit het werkveld halen. De drie componenten van deze definitie – infrastructuur, netwerkorganisatie en het consulentschap - worden hieronder kort uitgewerkt. Ook de rol van de website en publicaties komt in deze paragraaf aan de orde.

I.1 Infrastructuur als leidraad voor het handelen

Infrastructurele activiteiten vormen als het ware de weg- en waterwerken op het terrein van de beeldende amateurkunst. Alle activiteiten moeten een infrastructureel effect teweeg brengen. Zonder dat zou het resultaat van alle inspanningen immers na korte of langere tijd wegebben. Het gaat de SBA om het leggen van verbindingen, op grond waarvan activiteiten structureel en decentraal ondersteund kunnen worden. Daartoe maakt de SBA deel uit van een aantal werkverbanden.

* Platform Amateurkunst

De landelijke verzorgingsstructuur van alle amateurkunsten gaat de komende jaren ingrijpend veranderen. SBA, LCA, stichting Schrijven, Theaterwerk NL en Unisono werken momenteel toe naar een geïntegreerde ondersteuningsstructuur. Het Platform Amateurkunst (PAK) zal dan de spreekbuis en het gezicht van de gezamenlijke ondersteuning van alle amateurkunsten worden. De verwachting is, dat een bundeling van krachten de gezamenlijke ondersteuning nationaal en internationaal versterkt en de amateurkunsten ook in politiek opzicht meer gewicht geeft. Tegelijkertijd benadrukken de instellingen de eigenheid van de verschillende kunstdisciplines.

Na een drietal gesprekken van de PAK-instellingen met het ministerie heeft het ministerie in zijn brief van 18 juli financiële ruimte gecreëerd om onder externe begeleiding een aanvang te maken met het fusieproces. Dit heeft in november 2005 geresulteerd in de gezamenlijke Kadernota, op basis waarvan de vijf instellingen besloten hebben om daadwerkelijk tot fusie over te gaan. Naast de geïntegreerde bedrijfsvoering en gezamenlijke activiteiten is de disciplinegerichte aanpak een belangrijk uitgangspunt van de Kadernota.

In 2006 zullen forse inspanningen geleverd worden, opdat de fusie van de vijf betrokken instellingen per 1 januari 2007 juridisch operationeel is. Vanaf 2007 zal er dus sprake zijn van één landelijk instituut voor de amateurkunst.

* Landelijke koepels voor amateurkunst.

De ongeveer dertig landelijke koepels voor amateurkunst vertegenwoordigen ongeveer honderd-twintigduizend (3,3%) van de ruim 3,5 miljoen beeldende en audiovisuele amateurkunstenaars. Het accent van de onderlinge samenwerking ligt op educatieve activiteiten en het creëren van podia. Zij zijn de belangrijkste partners voor de SBA bij de ondersteuning van de georganiseerde beeldende amateurkunst. Eens per jaar organiseert de SBA de zogenoemde koepeldag, waarop alle besturen worden uitgenodigd. In 2005 waren voor het eerst ook de provinciale consultants aanwezig. Dat leidde tot veel vruchtbare contacten en maakte dat de landelijke samenhang van de professionele ondersteuning duidelijk gestalte kreeg. In 2006 zal de SBA deze formule zeker opnieuw toepassen.

* Provinciale Stichtingen voor Kunst en Cultuur.

De provinciale Centra voor Kunst en Cultuur zijn de belangrijkste schakel in de ondersteuningsstructuur voor de amateurkunst. Zij spelen een belangrijke rol bij onder meer gezamenlijke projecten, onderling overleg, aandragen van nieuwe ontwikkelingen en andere regio overstijgende activiteiten. In een aantal provincies gebeurt dat ook, in een groter aantal provincies echter ontbreekt nog steeds een ondersteuningsbeleid voor de beeldende, audiovisuele en digitale amateurkunst. Met de wel aanwezige consultants beeldend en audiovisueel onderhoudt de SBA intensieve contacten.

* De Kunstconnectie

De branche-organisatie voor kunsteducatie De Kunstconnectie heeft voorgenomen de aangesloten instellingen aan te zetten tot het aangaan van structurele werkverbanden met de amateurkunstverenigingen in stad en regio. De SBA ondersteunt dit initiatief van harte. Momenteel onderzoekt de SBA met De Kunstconnectie in hoeverre mantelovereenkomsten gesloten kunnen worden, waarbij de Centra voor de Kunsten vakinhoudelijke ondersteuning kunnen inkopen bij de SBA. In PAK-verband wordt met De Kunstconnectie deelgenomen aan het onderzoekstraject van het Pim Mulierinstituut naar deelname aan sport en cultuur.

* Lokale en regionale Centra voor de Kunsten

Voor de ondersteuning van de amateurkunst is het belangrijk dat er op regionaal niveau een duidelijk netwerk aanwezig is, zodat belanghebbenden en geïnteresseerden elkaar weten te vinden. In de visie van de SBA kunnen de Centra voor de Kunsten daarin een belangrijke rol spelen, mits zij zich niet alleen met een vaststaand aanbod van cursussen bezig houden, maar zich ook en vooral opstellen als een vanzelfsprekende partner van individuele amateurs, amateurinitiatieven en amateurverenigingen. Bij alle projecten die de SBA lokaal ondersteunt of uitvoert werkt zij - waar mogelijk - samen met het Centrum voor de Kunsten.

* De professionele kunsten

De relatie met de professionele kunsten is tweërlei. Op de eerste plaats beschikt de SBA in alle disciplines over een groot netwerk van professionele kunstenaars, die een belangrijke rol spelen bij het opzetten en uitvoeren van kadercursussen. Daarnaast werkt de SBA bij de uitvoering van projecten samen met musea, vakbladen, foto- en filmfestivals, en andere instellingen voor professionele kunsten.

1.2 Netwerken ter informatie en inspiratie

De SBA is een netwerkorganisatie, die beeldende kunstprojecten initieert, ondersteunt en inbedding in de samenleving geeft. Zij werkt samen met talloze landelijke, regionale en lokale instellingen in het veld.

De consultants onderhouden regelmatig en intensief contact met belangenorganisaties en verenigingen en met collega-instellingen, zoals de provinciale stichtingen voor Kunst en Cultuur. Daarnaast organiseren ze reguliere bijeenkomsten om lopende zaken te behandelen, te adviseren, informeren en 'good practices' uit te wisselen, plannen voor de toekomst te ontwikkelen en naar draagvlak daarvoor te zoeken. Regelmatig komen daar concrete projecten uit voort.

De min of meer reguliere netwerken zijn:

- De jaarlijkse Koepeldag voor de besturen van de amateurverenigingen beeldende kunst en de provinciale consultants. In 2005 leidde deze nieuwe formule van de Koepeldag tot uitwisseling en nieuwe contacten.
- Het halfjaarlijkse Breed Textiel Overleg (BTO). In 2005 heeft dit overleg vooral veel tijd en energie gestoken in het organiseren van het vijfjaarlijkse Textielfestival Breda. Dat vond afgelopen jaar plaats van 16 t/m 23 maart (blz. 11).
- Bijeenkomsten voor consultants beeldende kunst bij de provinciale stichtingen voor Kunst en Cultuur. Het thema in 2005 was: internet als instrument voor de beeldend consultant. Onderwerpen die aan bod kwamen waren: is de website vooral gericht op informatieverstrekking, op interactie met de doelgroep of kies je voor een mengvorm; welke rol kan de SBA spelen bij het ontwikkelen van nieuwe formats?
- Het reguliere Landelijk Overleg Fotografie (LOF). Ook stimuleert de consultant fotografie connecties tussen organisaties van amateurfotografen en de buitenwereld. De pilot in 2005 met de cursus theaterfotografie en het project rond sportfotografie (voor beide zie blz. 9) zijn hier een voorbeeld van.

'Geen enkel project gaat hier kant en klaar de deur uit. Ik voer bijna alle projecten in samenwerking met anderen uit. Daarmee werk je tegelijkertijd aan een versteviging van de infrastructuur. Als de mensen bij elkaar zijn gebracht en een project goed loopt dan bemoei ik me niet meer met de organisatie ervan, maar volg ik het geheel nog van een de afstand.'

- Voor film/video is de NOVA – de koepel van amateurfilmers - een belangrijke 'sparring partner'. Samen met het bestuur van de NOVA zijn een groot aantal activiteiten ontwikkelde. Zo ondersteunde de consultant film/video in 2005 onder andere Nova Noord bij het interdisciplinaire Speelfilmproject Nova Noord (blz. 8).

1.3 De consultant: spin in het web

Voor de SBA vormt het netwerk van de consultants het belangrijkste communicatiekanaal. Zij hebben door hun continue contact met het werkveld overzicht van de wensen die er leven en van de lacunes die er zijn. Ze hebben expertise en een uitgebreid netwerk opgebouwd, zaken

die nodig zijn om ontwikkelingen in gang te zetten en projecten te initiëren en ondersteunen. Ze staan met volle overtuiging 'met de poten in de modder'.

'Ik ben vooral een makelaar, die mensen en ideeën aan elkaar koppelt. Educatieve activiteiten bijvoorbeeld zijn voor mij eerder bedoeld om die koppeling tot stand te brengen dan doel op zich. Het leggen van verbindingen tussen verschillende organisaties en mensen is een wezenlijk kenmerk van mijn functie.'

.4 Website en publicaties

De website is een belangrijk instrument bij de ondersteuning van de amateurkunstenaars. De site wordt onder meer ingezet ter ondersteuning van projecten en als bron voor informatie en advies. De consulenten hechten sterk aan dit instrument. Goed bezochte onderdelen van de website zijn de Textielkalender, de Buitenschilderkalender (in 2005 voor het eerst online), de achtergrondinformatie bij de SBA-Bulletins en de eigen homepages van amateurkunstenaars. Ook wordt de website bezocht om SBA-publicaties te bestellen. Hieronder staat een aantal huidige en toekomstige 'website topics', per discipline gerangschikt.

Fotografie

- de resultaten van de Martien Coppens Prijs - inclusief het juryrapport – zijn op de website te vinden;
- de website www.fotowedstrijd.nl met allerlei informatie over (het organiseren van) fotowedstrijden trekt veel bezoekers. Deze website (3000 bezoekers per maand) en de bijbehorende mailinglist worden door de SBA-consulent fotografie onderhouden.

Audiovisueel

- de DAD discussies over filmcultuur en de verschuivende contouren van de film zijn op de website te volgen;
- de Streaming Video Gallery toont 1-minuten films; deze worden regelmatig aangevuld.

Beeldende kunst

- de rubriek Homepages mag zich verheugen in een gestaag toenemend aantal bezoekers; ook komen er wekelijks nieuwe aanmeldingen van eigen homepages binnen;
- de digitale buitenschilder- en beeldhouwagenda geeft een overzicht van activiteiten op dit gebied.

Textiel

- het Textielfestival 2005 staat uitgebreid op de website, met onder meer informatie over de tentoonstellingen die in dit kader gehouden zijn;
- de textielkalender geeft overzicht van contactdagen, exposities en workshops. De textielverenigingen leveren zelf hun informatie hiervoor aan.

Publicaties

De SBA geeft regelmatig publicaties uit die zijn toegesneden op de praktijk van de beeldende amateurkunstenaars en verzorgt vier maal per jaar een SBA-bulletin voor verenigingsbesturen en amateurschilders.

De thema's van het SBA-bulletin in 2005 waren:

- Buitenschilderen;
- Fotografie als inspiratiebron;
- Mijn digitale galerie;
- Meester Rembrandt.

Het nummer over digitale galleries leidde tot veel reacties, als gevolg van het aanbod van de SBA om een deskundig advies op homepages te verstrekken.

Het bulletin verschijnt in een oplage van 18.000 exemplaren als bijlage van het blad Atelier. Het wordt daarnaast met extra achtergrondinformatie gepubliceerd op www.amateurkunst.net en digitaal of per post verstuurd aan ruim vijfhonderd honderd abonnees.

Publicaties in 2005 waren:

- Van Bisdom tot Baronie; de museumcollectie als inspiratiebron;
- Sportclub in Beeld; handleiding voor fotograaf en sportclub;
- Een boekje opendoen over jureren (een NOVA/SBA uitgave);
- Catalogusdeel Quilten Speciaal.

Publicaties in voorbereiding:

- StartHere, een eenvoudige handleiding ter introductie van gamedesign voor amateurs.
- Stuurmanskunst, een syllabus waarin een aantal belangrijke facetten van het besturen van amateurkunstverenigingen aan bod komt.

II. ACTIVITEITEN NAAR INVALSHOEK

De activiteiten die SBA onderneemt zijn te rangschikken naar vakdiscipline: beeldend, textiel, fotografie, film/video en nieuwe media. In dit jaarverslag wordt echter gekozen voor een rangschikking naar voornaamste invalshoek of doelstelling van een activiteit. Zo ontstaat een discipline overstijgend beeld van datgene waar de SBA inhoudelijk en praktisch gezien voor staat. Vanzelfsprekend is er hier en daar sprake van overlapping, maar meestal is er wel één hoofddoelstelling aan te wijzen. De doelstellingen zijn:

- ontwikkeling en innovatie
- maatschappelijke inbedding
- deskundigheidsbevordering
- cultureel erfgoed en onderzoek

Bij alle activiteiten hanteert de SBA twee criteria, namelijk de kwaliteit en de infrastructurele effecten van het aanbod. In de volgende paragrafen passeren de voornaamste activiteiten in 2005 - naar doelstelling gerangschikt - de revue.

2.1 Innovatie en ontwikkeling

Veel amateur beeldende kunstenaars willen gewoon zo goed en plezierig mogelijk in staat gesteld worden 'hun ding te doen'. De SBA biedt daarbij de nodige ondersteuning. Daarnaast wil de SBA echter bijdragen aan nieuwe ontwikkelingen in de beeldende amateurkunst. Niet alleen aan nieuwe technieken, maar ook aan niet direct voor de hand liggende samenwerkingsverbanden en aan nieuwe - maatschappelijk gerelateerde - inhoud. Het gaat dan vooral om het aanbieden van maatschappelijke contexten, waarbinnen amateurs zich verder bekwamen en inspiratie opdoen.

Bij veel initiatieven is er sprake van cross-over, waarin meerdere consulenten c.q. disciplines samenwerken. Innovatie en ontwikkeling zijn niet alleen inhoudelijk interessant, maar ook nodig

om nieuwe groepen te bereiken en te blijven inspireren. Bij een discipline als nieuwe media zit innovatie bij wijze van spreken 'ingebakken'. Alle consultants zien vernieuwing als een 'sine qua non' van hun werk.

“Dit werkveld gaat over het ontwikkelen van echt nieuwe concepten, vormen en technieken. De vinger aan de pols houden van verschuivingen binnen de amateurkunst is de kern van mijn werk.”

Innovatieve activiteiten in 2005 waren:

* Digitaland: visies op het landschap uitlokken

De vraag van Centra voor de Kunsten naar mogelijke cursussen en contexten voor digitale technieken is sterk toegenomen. De consultants fotografie en nieuwe media bij de SBA hebben daarom in 2005 Digitaland ontwikkeld. Deze formule nodigt uit om inhoud toe te voegen aan de uitdagingen van het 'photoshoppen', namelijk een landschapskunst-kant. Hiermee introduceert de SBA landschapsarchitectuur als een nieuw aandachtsgebied voor amateurfotografen en computerhobbyisten.

De komende twee jaar krijgt Digitaland zijn beslag. Fotografen worden opgeroepen om deel te nemen en de foto's komen op een aparte website te staan. De SBA heeft samenwerking gezocht met Kasteel Groeneveld – het nationaal centrum voor bos, natuur en landschap - en het Koninklijk Nederlands Aardrijkskundig Genootschap. Gezamenlijk met hen werkt de SBA de opzet verder uit; de SBA coördineert daarnaast de zoektocht naar financiering en sponsors.

* Digital Art Direction: op het snijvlak van digitale kunst en film

Digitale Art Directie - kortweg DAD - is begonnen als landelijk festival en podium op het snijvlak van digitale kunst en film. Dit project is het resultaat van een hechte samenwerking tussen het Noordelijk Film Festival en de consultants nieuwe media en film van de SBA. Amateurfilmers en websitemakers, studenten van kunstopleidingen, internet- en flashgebruikers en democoders nemen in het kader van DAD kennis van elkaars werk. Zij ontmoeten elkaar op dit laagdrempelige georiënteerde podium.

Beide SBA-consulenten waren nauw betrokken bij de inhoud en organisatie van het DAD-festival, dat in november 2005 plaatsvond. Nieuw was het onderdeel Mediawijs, een presentatie van digitale projecten en kunstwerken aan het (voortgezet) onderwijs, gevolgd door een forumdiscussie over de rol van nieuwe media in het onderwijs. Andere onderdelen waren: een workshop webcam animatie voor mbo-docenten en leerlingen en een vj-party voor senioren in samenwerking met het Fries Filmarchief. Beide activiteiten krijgen in 2006 een vervolg. Er komt een landelijke cursus webcam animatie en het Limburgs Filmarchief heeft belangstelling getoond voor een vj-party op eigen bodem.

Aan alle Mediawijs deelnemers werd een DAD educatie dvd uitgereikt. Tevens is een Best Of dvd vervaardigd voor verdere promotiedoeleinden.

* Cross-over met jongeren theatergroep 020

De consultant film/video SBA is de 'sparringpartner' van de regisseur en zakelijke leiding van deze jongeren theatergroep; hij brengt mensen (uitvoerders, opleiders, filmmakers) bij elkaar. In die samenwerking ontstaan nieuwe, grensoverschrijdende vormen. In 2005 is er gewerkt aan een mix van theater, hiphop/dance en computerkunst (gebaseerd op games).

* Kunstbende gaat digitaal

De Kunstbende - een kunstwedstrijd voor jongeren - heeft de potentie om als portal voor digitale kunst en cultuur te fungeren. Omdat de hoeveelheid ingediend digitaal werk bij deze wedstrijd relatief laag is, heeft de SBA in samenwerking met De Kunstbende in 2005 een programma opgesteld om digitaal werk / gamedesign in de wedstrijd te introduceren. Dit heeft geresulteerd in een parallelle wedstrijd gamedesign. Samen met de Kunstbende zijn relevante partners bij het project betrokken, zoals GameKings (tv programma over games) en Guerilla (games developer).

* Community arts: kunst als maatschappelijk bindmiddel

Hoewel allerlei uitingen van amateurkunst vaak stevig in de samenleving geworteld zijn, is de term 'community arts' in het beleidsveld relatief nieuw. Daarbij staat niet de verbeelding van het goede, schone of het ware voorop, maar de wens om mensen tot kunst te verleiden en zo gezamenlijkheid ('community') en maatschappelijke deelname ('social inclusion') tot stand te brengen. Twee voorbeelden van het afgelopen jaar:

- Kunst in taal en tekens

Het interculturele project 'Kunst in taal en tekens' dat de SBA met het COS Rijnmond en Midden-Nederland en met de cultuurscouts van diverse Rotterdamse stadswijken heeft ontwikkeld, is een goed voorbeeld van 'community arts'. Hierin maakten de deelnemers in vijf cursusgroepen kennis met taal en tekens in de kunst, waarna ze zelf aan de slag gingen. De SBA-consulenten textiel en beeldende kunst hebben hierin nauw samengewerkt. In juni 2005 werd het project afgerond. Er deden 76 cursisten mee en de drie exposities (in drie verschillende deelgemeenten) trokken ongeveer achthonderd bezoekers. Ook de regionale televisie toonde belangstelling. Het COS Rijnmond neemt de cursus op in zijn reguliere aanbod. In 2006 brengt de SBA een boekje uit over de opzet en de bevindingen, met ook een 'routebeschrijving' die het project ook elders toepasbaar maakt.

- Rondom Monumentendag

Een ander voorbeeld is het project Open Monumenten Dag (OMD), dat de consulenten beeldende kunst en fotografie de komende jaren willen organiseren. Zij hebben het afgelopen jaar oriënterende bezoeken gebracht bij organiserende comités in een aantal steden. Dat resulteerde in een projectvoorstel dat met het landelijk OMD-bureau is afgestemd. Plaatselijke schilder- en fotoclubs krijgen de uitnodiging om hun band met een plaatselijk monument kunstzinnig weer te geven.

Beide projecten dienen als voorbeeld voor een werkwijze en houding waarvoor de SBA zich sterk maakt: zoek de inspiratie ook buiten jezelf, reageer op de buitenwereld en laat die reactie zien aan een breder publiek.

'Veel van wat we doen komt neer op deuren open zetten, een frisse wind laten waaien en mensen verleiden om met hun werk naar buiten te komen. Het gaat er om mensen de stap te laten zetten die ze vanuit zichzelf net niet durven te doen.'

* Martien Coppens Prijs: meer dan een mooie plaat alleen

Bij deze tweejaarlijkse wedstrijd documentairefotografie leveren fotoclubs en cursusgroepen een serie foto's over een thema plus begeleidende teksten in. Voor veel deelnemers is deze vorm van documentairefotografie een nieuwe stap, die om een andere manier van kijken en selecteren vraagt dan bij het schieten van een 'mooie plaat'. In 2005 vond de tournee-expositie plaats van de winnaars van Martien Coppens Prijs 2004 – met als thema: gezondheid - door alle

deelnemende provincies plaats. Deze tournee wordt georganiseerd door de provinciale consulenten, de SBA organiseert en coördineert de wedstrijd. In 2005 zijn de voorbereidingen voor 2006 in gang gezet: het thema is dan 'afscheid'.

* **Demozone: de kraamkamer van gamedesign**

In 2005 vond in Biddinghuizen de derde editie van Demozone plaats. Demozone is een onderdeel van Campzone - de grootste jaarlijkse outdoor lanparty in de Benelux. Deelnemers laten er hun hi-tech audiovisuele real-time geprogrammeerde producties zien; het produceren van deze virtuele kunstvorm heet 'democoding'. Democoders bevinden zich als het ware in de kraamkamer van het internationale gamedesign.

De SBA ondersteunde in 2005 Demozone bij het verder uitbouwen van dit evenement, met het vinden van sponsors en met inhoudelijke, promotionele en subsidieadviezen.

* **Nova Noord: interdisciplinair speelfilmproject**

In het interdisciplinair Speelfilmproject Nova Noord werkt sinds 2004 een tiental groepen toneelspelers, schrijvers en filmers toe naar een eigen eindproduct (speelfilm). Aan het project zit een belangrijke educatieve component; de deelnemers krijgen begeleiding en cursussen, zoals een cursus scenarioschrijven of spelen en regisseren voor de camera. Het project loopt door tot en met 2007 en draaide in 2005 op volle toeren. De SBA-consulent coördineerde de bijscholing, en bracht het budget en docenten daarvoor bijeen. De eindpresentatie vindt in 2007 plaats in De Lawei in Drachten.

Speelfilmproject Brabant – een vergelijkbaar project - is in 2005 afgerond en heeft geresulteerd in dertien films. De première telde zo'n zeshonderd bezoekers. Het 'format' van dit door de SBA ontwikkelde project is als volgt. De eerste stap is een schrijfwedstrijd onder amateur schrijvers; de filmclubs maken zelf een keuze uit de winnende verhalen, zoeken daar een scenarioschrijver bij en gaan aan de slag met regisseren en filmen. In Noord- en Zuid-Holland heeft dezelfde formule resp. in 2000 en 2004 met succes gedraaid.

* **Digitale Salon: nieuwe en oude technieken bijeenbrengen**

In het concept van de Digitale Salon worden digitale presentaties toegevoegd aan 'traditionele' tentoonstellingen. De confrontatie tussen digitale en traditionele technieken kan een kruisbestuivend effect hebben; door digitaal te presenteren is een andere selectie mogelijk dan bij een 'analoge' expositie.

In 2005 waren er digitale salons rond de schilderwedstrijd Talens Palet (ook computeraars konden het thema van Bouazza in een werkstuk verbeelden), bij het Noordelijk Film Festival (in de vorm van DAD), en tijdens de HCC Dagen 2005 (waar digitale werken als analoge kunstwerken werden gepresenteerd en besproken).

2.2 Deskundigheidsbevordering

De SBA doet globaal gezien in tweeërlei opzicht aan deskundigheidsbevordering: van de bevordering van organisatorische knowhow enerzijds en van inhoudelijke deskundigheid anderzijds. De diverse publicaties en de website spelen een belangrijke rol bij deskundigheidsbevordering.

- *Organisatorische deskundigheid*

Veel verenigingen hebben vragen op organisatorisch gebied: over bestuurlijke of financiële kwesties (bijv. over subsidies of verzekeringen) of op meer praktisch vlak, zoals het organiseren van een tentoonstelling of jubileum, het verzorgen van publiciteit of een vraag naar

deskundige inleiders en docenten. Een aantal verenigingen kampt met een tekort aan nieuwe bestuurders of heeft redactionele ondersteuning nodig.

De feitelijk continue vraagbaakfunctie van de consultants zorgt deels voor de afhandeling van dit soort vragen. Veelal gebeurt dat telefonisch en - in toenemende mate - per e-mail.

Organisatorische deskundigheidsbevordering is in feite een constant aandachtspunt. De vraagbaakfunctie van de consultants kan moeilijk overschat worden.

Een aparte rol daarbij speelt de website. De SBA biedt de verenigingen websitefaciliteiten aan; zij krijgen een domeinnaam en een eventuele basisopzet toegestuurd. Ook heeft de SBA-consultant nieuwe media een laagdrempelige cursus voor webmasters ontwikkeld. De provinciale instellingen kunnen deze cursus in 2006 aanbieden aan de verenigingen voor beeldende kunst in hun provincie.

- Inhoudelijke deskundigheid

Bij langlopende activiteiten ligt het voor de hand om 'educatiemomenten' in te bouwen. De SBA richt zich daarbij op het middenkader van de verenigingen. Voorbeelden van inhoudelijke deskundigheidsbevordering in 2005 waren:

* Begeleiding deelnemers project Verenigingen Vereeuwigd.

Dit project op het gebied van sportfotografie is gestart in 2003 en loopt door tot eind 2008. Amateur fotografen krijgen van het Mulier Instituut (MI) de opdracht (plus een onkostenvergoeding) om een sportclub in beeld te brengen. De SBA adviseert het MI hierbij en biedt de fotografen begeleiding en scholing aan. De jaarlijkse 'oogst' wordt gepresenteerd op tentoonstellingen, in 2005 ging het om de tweede serie. De SBA-publicatie 'Sportclub in beeld; handleiding voor fotograaf en sportclub' zorgt voor de verspreiding van de benodigde inspiratie en knowhow onder de deelnemers. In 2005 is met de voorbereidingen voor 2006 gestart.

* Theaterfotografie

In 2005 is in samenwerking met Zimihc als pilot de cursus theaterfotografie ontwikkeld. Deze cursus is erop gericht fotografen en theatergroepen duidelijk te maken hoe zij fotografie kunnen gebruiken, en hoe zij elkaar kunnen aansturen. De fotografen zijn begeleid door een docent. De cursus is geëvalueerd met consultants, theatermakers, docenten en fotografen en de CD met cursusmateriaal is ten doop gehouden. Deze CD is bij de SBA te koop, maar ook - in een lagere resolutie - van de website te downloaden.

In 2006 wordt de cursus bij theaterwerkplaatsen elders in het land uitgezet.

* Trainingen voor vrijwilligers bij HCC

De HCC (voorheen de Hobby Computer Club) is de grootste vereniging van computergebruikers ter wereld. Als belangenorganisatie geeft HCC jaarlijks talloze lezingen en cursussen. HCC wil zijn werkterrein inhoudelijk verbreden en de leden naast technische ondersteuning creatieve inspiratie bieden. De SBA heeft daarom cursus 'Presenteren en instrueren' ontwikkeld, waarmee vrijwilligers de inspiratie en creativiteit van de leden kunnen aanspreken en bevorderen. Deze cursus is in 2005 zes keer gegeven, waarna een pool van docenten en presentatoren voor HCC activiteiten is samengesteld. Zij droegen bij aan de uitvoering van vier kadertrainingen 'activiteitengericht begroten'.

* Kadertraining filmclubdocenten

Voor de bijna drie jaar durende kadertraining voor aankomend filmclubdocenten (start: 2006 in Gelderland/Flevoland) heeft de SBA in 2005 een aantal modellen geleverd, waarin de stappen en het tijdsplan - van ideeënontwikkeling tot en met het maken van een film - vastgelegd zijn.

Vervolgens is gekozen voor één specifiek model. Deze formalisering van de vele ad hoc cursussen op filmgebied is een belangrijke stap in de deskundigheidsbevordering van het veld.

* Kadertraining Quilten Speciaal

In 2005 vond de vijfde editie van de kadertraining Quilten Speciaal voor docenten, kader en topamateurs plaats. Zij ontwikkelen er een eigen handschrift en leren anderen daarin te stimuleren. Er is bovendien veel aandacht voor andere kunstvormen als inspiratiebron voor textiele toepassingen. Nieuw in 2005 is de vervolggroep die cursisten uit eerdere lichtingen zelf hebben opgezet. De SBA-consulent ondersteunt hen bij de inhoudelijke organisatie hiervan.

2.3 Maatschappelijke inbedding

Presentatie is onderdeel van het product. Dit credo draagt de SBA op vele manieren uit. Een podium is niet alleen voor de individuele kunstenaar belangrijk, maar ook voor onderlinge contacten en discussies met collega-kunstenaars. Een podium laat bovendien aan beleidsmakers zien waartoe subsidies voor amateurkunst dienen. En tot slot brengt een podium de maatschappelijke inbedding van amateurkunst voor het voetlicht. Want daar schort het bij de beeldende amateurkunst nog wel eens aan. De SBA ziet dit als een belangrijk beleidspunt en zal ook in de toekomst initiatieven blijven ondernemen die verenigingen stimuleren de openbaarheid te zoeken. Of zoals een van de consultants stelt:

'Ik doe nooit een project zonder aandacht te schenken aan promotie en presentatie. Een project is altijd een combinatie van inhoud met een expositie of publicatie. Amateurkunst presenteert zich vaak nog op te bescheiden schaal. Ik geef in zo'n geval graag een zetje, bijvoorbeeld door een presentatie op een rare plek voor te stellen. Dat blijft veel meer hangen.'

Sommige van de onderstaande initiatieven of projecten zijn vooral bedoeld ter promotie binnen de eigen discipline, andere zijn discipline overstijgend. Een aantal ervan is elders in dit werkplan in een andere context al aan de orde gekomen.

* Talens Palet

Voor deze wedstrijd gaan honderden amateurschilders en -tekenaars naar aanleiding van een literair thema aan de slag. In 2005 was dat een fragment uit Paravion van Hafid Bouazza over migratie en heimwee. Er waren 34 voorrondes, met in totaal 1974 inzendingen. Nieuw was de pilot op vier middelbare scholen, evenals het feit dat er ook in Vlaanderen een Talens Palet plaatsvond. De winnaars van de voorrondes gingen door naar de landelijke expositie in CODA Museum in Apeldoorn.

De SBA heeft samen met &Concept een publicatie uitgebracht voor de organiserende Centra voor de Kunsten en adviseert inzake de website Talenspalet.nl. In 2006 start de SBA met de voorbereidingen van de volgende ronde. De gebleken behoefte aan meer feedback bij de deelnemers over de jurering wordt daarin meegenomen.

* Houtpassie 2005

De SBA adviseerde bij de opzet van het tweejaarlijkse festival Houtpassie, een manifestatie met onder meer workshops, een expositie, een wedstrijd en lezingen op het gebied van creatieve houtbewerking. Hierbij zijn diverse verenigingen betrokken: sommige zijn zeer ambachtelijk gericht, andere bewegen zich meer op het creatieve en kunstzinnige vlak. De SBA nam ook deel aan de jurering tijdens het festival.

* Computerkunstwedstrijd HCC

De SBA jureerde in 2005 zes maal de computerkunstwedstrijd van HCC-groepen. Het doel van deze wedstrijd is niet alleen het kunnen van computer-kunstenaars zichtbaar te maken, maar ook het stimuleren van inhoudelijke reflectie. Vaak gaat de discussie nog te veel over de gebruikte hard- en software in plaats van over de vorm en inhoud. De prijs is een mooie kwaliteitsprint van het winnende product.

* Textiel Festival Breda

In maart 2005 heeft het vijfjaarlijkse Textiel Festival Breda plaatsgevonden. De SBA-consulent coördineert dit festival en werkt daarbij nauw samen met de organisaties van het Breed Textiel Overleg (BTO) en andere organisaties. De werkzaamheden van het BTO hebben dan ook hoofdzakelijk in het teken gestaan van het festival. Alle verenigingen en ook de SBA organiseerden er workshops.

Het Textiel Festival dient bij uitstek als podiumfunctie voor informatie-uitwisseling en nieuwe samenwerkingsverbanden. Het festival met een mix van werk van professionals, studenten en amateurs gaat gepaard met exposities, workshops en demonstraties, een textielroute en Arts en Crafts markten. Er kwamen zeventuizend bezoekers op het Festival af. Enkele specifieke onderdelen waarbij de SBA nauw betrokken was:

- BADstof - een samenwerkingsproject van drie dans- en textielgroepen, dat samen met de consulent Dans van het CVA op poten werd gezet. Textiel vormde een wezenlijk bestanddeel van verschillende choreografieën. De productie is tijdens het Textiel Festival opgevoerd en ook op dvd vastgelegd.

- Museum als inspiratiebron: deze expositie textiele beeldende amateurkunst geïnspireerd op de museumcollectie Breda vormde de afsluiting van een kadertraining. De expositie trok tweeduizend bezoekers en de belangstelling voor de bijbehorende SBA-publicatie Van Bisdom tot Baronie was groot.

- De wedstrijd 'Groeten uit...' telde 164 deelnemers uit 16 landen; de expositie heeft tot december verschillende steden aangedaan.

* Tentoonstelling Quiltersgilde

De jaarlijkse tentoonstelling van het Quiltersgilde in Rotterdam - een confrontatie van traditionele en experimentele werkstukken - maakte in 2005 opnieuw deze discipline zichtbaar voor provinciale en kunstinstellingen. Ook de tentoonstelling Verenigingen Vereeuwigd en de tentoonstellingen rond de Martien Coppens Prijs en het Talenspalet hebben een dergelijke functie.

* Verenigingen vereeuwigd

Het project Verenigingen vereeuwigd (blz 9) is een voorbeeld van dwarsverbanden tussen verschillende maatschappelijke sectoren, in dit geval fotografie en sport. Deze kennismaking tussen beide 'disciplines' leidt tot nieuwe producten.

* Dansfilm - De wonderbare mandarijn

In 2005 heeft de consulent film/video samen met het Huis van de Kunsten in Limburg de productie van een dansfilm (met amateurfilmers en -dansers en choreografen) mogelijk gemaakt. Zijn rol daarin was het bij elkaar brengen van subsidiegevers, inhoudelijk betrokkenen en professionals uit de danswereld.

* Sinds 2004 richt de stichting Kunst en Cultuur Overijssel (KCO) zich ook op de beeldende amateurkunst. In 2005 heeft de SBA meegedacht over de ontwikkeling van het project dARTS om de infrastructuur van de beeldende kunst in de provincie in kaart te

brengen. Dit project mondt in 2006 uit in twee exposities, die de beeldende amateurkunst voor de provincie zichtbaarder moeten maken.

2.4 Cultureel erfgoed en onderzoek

Een aantal SBA-activiteiten gaat niet zozeer in op één of meer disciplines van de beeldende amateurkunsten, maar behelst het vastleggen van of onderzoek naar (onderdelen van) het werkveld.

- Cultureel erfgoed

Het vastleggen en bestendigen van het bestaande scheidt cultureel erfgoed. Daarbij kan het gaan om oude technieken, om documentatie of om maatschappelijke inhouden.

* De Ronde Tafel - borduren in Nederland.

Oude technieken dreigen verloren te gaan doordat er nog nauwelijks handwerkonderwijs gegeven wordt; de handboeken zijn verouderd. Met de komst van allochtone vrouwen komen hier nog onbekende technieken in zicht en groeit de interesse voor textiele werkvormen. Het documenteren van technieken door middel van film maakt de koppeling met eigentijdse technieken mogelijk. Om dat te bewerkstelligen is het project De Ronde Tafel - borduren in Nederland geïnitieerd. De SBA is initiatiefnemer en projectleider en werkt hierin samen met Tesselschade/Arbeid Adelt, de Nederlandse Vereniging voor Volkscultuur NCV, NBvP Vrouwen van Nu, het NCH (Nederlands Centrum voor Handwerken) en een kunsthistorica. De beoogde eindproducten zijn een nieuw handboek en een dvd.

* Textielbibliotheek

Over de verzelfstandiging en uitbreiding van de Textiel Plus bibliotheek bij de SBA met andere textielbibliotheken was in 2005 overleg gaande met Textiel Plus, Tesselschade Arbeid Adelt, NVKKMS (Nederlandse Vereniging voor Kostuum Kant Mode en Streekdracht) en het Nederlands Centrum voor Handwerken. De SBA organiseert de vergaderingen en zorgt voor de verslaglegging.

* Industrie in beeld

Dit project – in 2002 gestart met de FotoKijkDagen – heeft in 2005 geresulteerd in een eindselectie, die tentoongesteld is in het Nederlands Fotomuseum. Het eerste exemplaar van de bijbehorende NAI-uitgave *Ijzersterk + Steengoed* is in juni aangeboden aan Jan Timmer. De SBA-consulent fotografie verzorgde de inleiding hiervan. Hij heeft dit project gecoördineerd en van organisatorische en inhoudelijk inbedding voorzien. De tentoonstelling zal in 2006 nog op twee andere plaatsen (Bredevoort en Delft) vertoond worden.

* Nederlands Archief Amateur Fotografie (NAFA)

Er zijn plannen om tot een Nederlands Amateur Fotografen Archief (NAFA) te komen. De SBA is aanjager van de totstandkoming van zo'n archief van niet meer werkzame of overleden fotografen en werkt hierin nauw samen met de Fotobond. Deze heeft in 2005 zijn eigen collecties bij de SBA in bewaring gegeven, waar zij zijn gedigitaliseerd. SBA zoekt naar een goede plek om dit werk onder te brengen.

- Onderzoek

Amateurkunst is nauwelijks onderwerp van sociaal-wetenschappelijk onderzoek, terwijl er genoeg vragen over te stellen zijn. De economische en sociale betekenis van amateurkunst, de

verhouding amateur- en professionele kunsten, de invloed van amateurkunst op het culturele klimaat, de samenstelling of de beweegredenen van de beoefenaars: deze en andere onderwerpen verdienen wetenschappelijke aandacht. In PAKverband werkt de SBA mee aan een gezamenlijk onderzoek met het Mulier Instituut over deelname aan Sport en Cultuur. Samen met de Kunstconnectie zijn we bezig met de ontwikkelingen van een onderzoeksvoorstel van de Erasmus Universiteit over de economische waarde van amateurkunstbeoefening.

Tot slot

Hierboven werd de beeldspraak gehanteerd dat infrastructuur als het ware de weg- en waterbouw vormde voor de SBA. Ook werd gesteld dat de consultants 'met hun poten in de modder' staan. Het is verleidelijk deze beeldspraak nog wat verder door te trekken.

Deskundigheidsbevordering dient dan om dat wat aangelegd is te verstevigen. Innovatie is nodig om in het ontwerp creatief te blijven. Zonder zichtbaarheid heeft de samenleving geen baat bij wat er met veel energie, plezier en - niet te vergeten - subsidies tot stand wordt gebracht. En het vastleggen van cultureel erfgoed tenslotte maakt dat toekomstige generaties gebruik kunnen maken van wat nu ontwikkeld wordt, al is het maar om alles heel anders te doen.

BESTUURSVERSLAG

I Bestuur

Het bestuur van de SBA bestaat statutair uit minimaal 9 leden, waarvan er 5 benoemd worden op voordracht van organisaties uit het amateurveld. In de statutenwijziging van 6 juli 2005 is dit voordrachtsrecht komen te vervallen.

Het bestuur was in 2005 als volgt samengesteld:

dhr. R. Agterdenbos	voorgedragen door de Fotobond, penningmeester
mevr. T. Bloemkolk	voorgedragen door de STP
mevr. M. v. Gerwen	
dhr. W. v. Herwijnen	voorzitter (vanaf 29 juni)
dhr. A. v. Mosselveld	
dhr. W. Poort	
mevr. C. Schrauwen	voorgedragen door de FLWK (t.m. 16 febr.)
dhr. C. Tervoort	voorgedragen door de NOVA (vanaf 21 april)

Na het vertrek per 1 januari 2005 van Willem-Jan Raijmakers als voorzitter heeft het tot 29 juni geduurd vooraleer Wilbert van Herwijnen hem als voorzitter opvolgde. In die tussentijd heeft Rob Agterdenbos het voorzitterschap tijdelijk op zich genomen.

Ineke Schrauwen heeft na 6 jaar bestuurslidmaatschap op 16 februari haar laatste vergadering bijgewoond; in november 2004 hadden we al op passende wijze afscheid van haar genomen, tezamen met het afscheid van Willem-Jan Raijmakers en Piet van Eerden.

Het Algemeen Bestuur is in 2005 vijf maal in vergadering bijeen geweest. Het behandelde onder meer de volgende onderwerpen:

Jaarverslag en jaarrekening 2004; Beleidsplan 2006-2008; Werkplan 2006 (na vaststelling van het werkplan door het bestuur deelde het Ministerie van OCW overigens mee dat er geen werkplan ingediend hoefde te worden); aanpassing van de statuten volgens de richtlijnen van Cultural Governance; de landelijke koepeldag; analyse van de in november 2004 gehouden SWOT-analyse.

Belangrijkste onderwerp echter was uiteraard de ontwikkelingen rondom de landelijke ondersteuningsstructuur en later in het jaar de opmaat tot één nieuw landelijk sectorinstituut voor de amateurkunst.

In de vergadering van 16 november 2005 nam het bestuur het besluit om op basis van de in PAK-verband opgestelde Kadernota definitief tot de voorbereidingen over te gaan van de fusie ingaande 1 januari 2007, van de Stichting Beeldende Amateurkunst (SBA) met een viertal instellingen, momenteel behorend tot het Platform Amateurkunst. Het betreffen Unisono, Theaterwerk NL, het Landelijk Centrum voor Amateurdans (LCA) en de Stichting Schrijven.

Het Dagelijks Bestuur is in 2004 vier keer bijeen geweest, voor overleg omtrent personeels-aangelegenheden en onder meer ter voorbereiding van de vergaderingen van het Algemeen Bestuur.

3.2 Medewerkers

Formatie

Bij de SBA waren in 2004 de volgende medewerkers werkzaam:

Carola Aafjes	consulente beeldend	0,50
Frits Achten	consulent beeldend	0,60
Sasha Dojcinovic	webmaster	0,45
Paulien Franken	projectmedewerkster	0,62
Sandra Hamers	secretariaatsmedewerkster	0,76
Ben Kamphuis	consulent computerkunst	0,70
Ellen Leeman	hoofd secretariaat	0,80
Leo van der Meer	directeur	1,00
Tom Meerman	consulent fotografie	0,80
Sophie Schreurs	secretariaatsmedewerkster	0,25
Hanny Spierenburg	consulente textiel	0,85
Co Vleeshouwer	consulent film & video	<u>0,80</u>
In totaal over het boekjaar 2004 een gemiddeld jaar-fte van		8,13

Ziekteverzuim

De officiële percentages van de Arbodienst in 2005 bedroegen

meldingsfrequentie:	1,3%	(2004 - 0,8 %; 2003 - 1,3 %)
ziekteverzuim:	0,42%	(2004 - 1,3 %; 2003 - 2,0 %)

Deskundigheidsbevordering

Paulien Franken] beiden volgden in mei 2005 de terugkomdag

Co Vleeshouwer] Bedrijfs hulpverlening

In 2005 werden 4 bijeenkomsten gehouden waarbij de medewerkers in het kader van het digitaal rijbewijs intern bijgeschoold zijn in verschillende toepassingen van de PC.

Overleg

Iedere maandagochtend vindt medewerkersoverleg plaats, waarin de afgelopen week de revue passeert en de agenda voor de komende week wordt behandeld. Daarnaast voert de directeur structureel iedere 6 weken bilateraal overleg met ieder van de medewerkers over de voortgang van het werk.

3.3 Bureau

Website

In 2005 werd met toenemende mate, zowel door bezoekers als medewerkers gebruik gemaakt van www.amateurkunst.net. Daardoor is behoefte ontstaan aan een derde generatie van onze website. Met de nieuwe backoffice op basis van CMS kunnen consulenten op een directe en makkelijke manier vanuit iedere locatie zelfstandig wijzigingen en toevoegingen op de website aanbrengen. Het zelf kunnen wijzigen van gegevens in de backoffice verhoogt de betrokkenheid en biedt de mogelijkheid om de website volledig up-to-date te houden.

Intranet

De nieuwe copier biedt verbeterde kopieer-, print- en scanmogelijkheden. De copier is opgenomen in het intranet en kan vanaf iedere werkplek benaderd worden.

Voorts is een pc aangeschaft die als fileservers dienst doet, zodat consulenten zowel via het interne netwerk als via internet hun documenten kunnen benaderen.

3.4 Financiën

Het afgelopen jaar is zowel inhoudelijk als financieel verlopen volgens de in het werkplan aangegeven verwachtingen. Er hebben zich geen grote beleidsveranderingen voorgedaan. Significante verschillen tussen de rekening 2005 en de begroting worden in het financieel verslag toegelicht.

In 2005 hebben onder meer twee grootschalige activiteiten plaats gevonden die vanwege hun omvang met extern geld gefinancierd zijn: het TextielFestival en het DAD-Festival. De financiering van dit laatste project is verlopen via het Noordelijk Film Festival.

Het boekjaar wordt afgesloten met een positief saldo van € 36.815

De financiële positie van de stichting kan als volgt worden toegelicht:

	31-12-2005	31-12-2004
Algemene reserve		6.369
Bestemmingsfonds OCW	30.249	
Bestemmingsreserves	<u>57.752</u>	<u>44.817</u>
Eigen vermogen	88.001	51.186
vastgelegd op lange termijn in vaste activa	<u>-39.680</u>	<u>-43.600</u>
Beschikbaar op korte termijn	48.321	7.586
Vlottende activa	88.915	81.329
kortlopende schulden	<u>-40.594</u>	<u>-73.743</u>
Werkkapitaal	48.321	7.586

De realisering van de in het werkplan gestelde doelen loopt niet parallel met het financiële boekjaar maar verloopt veeleer in het ritme van verenigingsjaren. Daarnaast loopt de besteding van gelden niet automatisch parallel met de inzet van de ondersteuning. Het werkplan 2005 is afgestemd op het beleidsplan 2005 - 2007. De met de cultuurplanperiode ingevoerde budgetfinanciering is immers bedoeld om beleid te kunnen voeren over een aantal jaren heen, in plaats van ponds- pondsgewijze afgestemd per boekjaar.